

[Startpagina](#) > ... > [Familierecht En Erfenissen](#) > [Eigendom In Huwelijken En Geregistreeerde Partnerschappen](#) > [Vermogensrechtelijke Gevolgen Van Geregistreeerde Partnerschappen](#) > [Belgium](#)

Vermogensrechtelijke gevolgen van geregistreeerde partnerschappen

Inhoud aangereikt door

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Zijn er verschillende vormen van "geregistreeerde partnerschappen" in deze lidstaat? Ga nader in op de verschillen tussen de diverse vormen.

België kent slecht één vorm van geregistreeerd partnerschap, namelijk de wettelijke samenwoning. In een wettelijke samenwoning behoudt elk van de partners de goederen waarvan hij/zij de eigendom kan bewijzen. Daarnaast bestaat er een onverdeeld vermogen. Dit vermogen is samengesteld uit de goederen waarvan geen van beide partners de eigendom kan bewijzen (art. 1478, eerste en tweede lid oud BW).

2 Bestaat er in deze lidstaat een wettelijk vermogensstelsel voor geregistreeerde partnerschappen? Wat houdt het in? Op welke vormen van "geregistreeerd partnerschap" is het van toepassing?

Wanneer twee personen die samenwonen een verklaring van wettelijk samenwonen afleggen voor de ambtenaar van de burgerlijke stand bij hun gemeente, zijn ze wettelijk samenwonend. Een verklaring van wettelijk samenwonen wordt schriftelijk afgelegd tegen ontvangstbewijs bij de ambtenaar van de burgerlijke stand van hun gemeenschappelijke woonplaats. Om zo'n verklaring te kunnen afleggen, moet men hiervoor meerderjarig en handelingsbekwaam zijn en mag men niet gehuwd zijn of reeds een verklaring van wettelijke samenwoning hebben afgelegd (art. 1475 oud BW).

Bij wettelijke samenwoning ontstaan er enkele rechten en plichten die niet door onderlinge overeenkomst kunnen worden gewijzigd. Ten eerste is de gezinswoning en de daarin aanwezige huisraad beschermd: de eigenaar van de gezinswoning mag deze niet verkopen of met een hypotheek bezwaren zonder de toestemming van de andere partner. Ten tweede zijn de partners verplicht om evenredig bij te dragen aan de kosten van het samenwonen, naar verhouding van hun inkomsten. Tot slot zijn beide partners hoofdelijk aansprakelijk voor de schulden die zijn aangegaan ten behoeve van de samenwoning of voor de opvoeding van de kinderen die in de gezinswoning verblijven.

3 Hoe kunnen partners hun vermogensstelsel regelen? Wat zijn de formele vereisten in dit geval?

Wettelijk samenwonenden kunnen hun partnerschap regelen door middel van een overeenkomst, een zogenaamde 'samenlevingsovereenkomst'. Conform artikel 1478, vierde lid oud BW dienen dergelijke overeenkomsten bij notariële akte vastgesteld te worden.

Wettelijke samenwoners behouden in beginsel elk hun eigen vermogen. De vermogens blijven gescheiden van elkaar. Bijgevolg behoudt elke partner de goederen die hij/zij bezit bij de aanvang van het samenwonen en de

goederen waarvan hij/zij kan bewijzen dat hij/zij eigenaar is. Daarnaast behoudt elke partner eveneens de inkomsten van de bovenvermelde goederen en zijn/haar inkomsten uit arbeid of vervangingsinkomen.

Het overige wordt geacht in onverdeeldheid toe te behoren aan beiden, door het wettelijk vermoeden van onverdeeldheid. Elk van hen wordt ook geacht eigenaar te zijn van een gelijk aandeel in die onverdeelde goederen, tenzij ze anders zijn overeengekomen en dat kunnen bewijzen.

4 Zijn er beperkingen op de vrijheid om een vermogensstelsel te regelen?

Wettelijke samenwonende partners hebben geen onbegrensde vrijheid bij het regelen van het vermogensstelsel. De partners mogen immers niet afwijken van de regel over de bescherming van de gezinswoning en de regels over de evenredige bijdragen aan de lasten van het samenwonen. Wel mogen ze hun rechten door middel van een samenlevingsovereenkomst wat uitbreiden ten opzichte van elkaar. Daarnaast kan de samenlevingsovereenkomst geen beperkingen opleggen aan de individuele vrijheid van de partners en moeten de partners de regels over het ouderlijk gezag eerbiedigen. Erfrechten regelen, doen partners evenmin met een samenlevingsovereenkomst. Om elkaar (meer) erfrechten toe te kennen kunnen de partners bijvoorbeeld een testament opstellen.

5 Wat zijn vanuit het oogpunt van het vermogensrecht de rechtsgevolgen van de ontbinding of nietigverklaring van het geregistreerde partnerschap?

Het wettelijk samenwonen kan worden beëindigd door een schriftelijke verklaring, die met wederzijdse instemming van de samenwonenden of eenzijdig door een van hen, wordt overhandigd aan de ambtenaar van de burgerlijke stand van de gemeente waar beide partijen of een van hen woont. Daarnaast wordt het wettelijk samenwonen beëindigd wanneer een van beide partners overlijdt, of wanneer de partners met elkaar in het huwelijk treden.

In beginsel behoudt elke partner zijn/haar eigen vermogen. Elke partner behoudt de goederen die hij/zij bezit bij de start van het samenwonen, evenals de goederen waarvan hij/zij kan bewijzen dat hij/zij de eigenaar is. Als er schuldeisers zijn, kan een factuur als bewijs van eigendom de goederen van de partner die geen schuldenaar is, beschermen tegen eventuele beslagleggingen. Elke partner behoudt zijn/haar inkomsten uit arbeid of vervangingsinkomen en de rest wordt geacht in onverdeeldheid toe te behoren aan beiden. Elk van hen wordt ook geacht eigenaar te zijn van een gelijk aandeel in die onverdeelde goederen, tenzij ze anders zijn overeengekomen en dit kunnen bewijzen.

6 Welke uitwerking heeft het overlijden van een van de partners op de vermogensrechtelijke gevolgen van het geregistreerde partnerschap?

Bij het overlijden van een van de partners ontvangt de overlevende partner van een geregistreerd partnerschap het vruchtgebruik van het onroerend goed dat het gezin tot voornaamste woning dient met inbegrip van het daarin aanwezige huisraad (art. 4.23 BW). Dit is niet het geval bij een niet-geregistreerd partnerschap.

Dit erfrecht is geen beschermd 'reservatair' erfrecht zoals bij gehuwden. Dat betekent dat de langstlevende partner geen minimaal deel kan opeisen indien zijn erfrecht aangetast is door bepaalde schenkingen of legaten. Bovendien kan een partner dat erfrecht ongedaan maken door de wettelijke samenwoning te beëindigen.

Partners die elkaar meer willen toekennen dan het vruchtgebruik op de gezinswoning en huisraad kunnen een testament opstellen. Samenwonende koppels die een woning kopen, kunnen ook een beding van aanwas toevoegen aan hun verkoopovereenkomst. Dat beding zal ervoor zorgen dat de langstlevende de woning in volle eigendom kan bekomen.

7 Welke instantie is bevoegd om te beslissen in een zaak betreffende de vermogensrechtelijke gevolgen van het geregistreerde partnerschap?

De familierechtbank is bevoegd in zaken betreffende de vermogensrechtelijke gevolgen van geregistreerde partnerschappen (wettelijke samenwoning).

8 Welke uitwerking hebben de vermogensrechtelijke gevolgen van het geregistreerde partnerschap op de rechtsbetrekkingen tussen een partner en een derde?

Voor iedere schuld die door een van de geregistreerde partners wordt aangegaan ten behoeve van het samenleven en van de kinderen die door hen worden opgevoed, is de andere partner ook gezamenlijk en hoofdelijk aansprakelijk (art. 1477, § 4 oud BW). Dit is niet het geval bij een niet-geregistreerd partnerschap.

9 Korte beschrijving van de procedure voor de verdeling, met inbegrip van de vereffening, van het vermogen van het geregistreerde partnerschap in deze lidstaat.

In beginsel behoudt elke partner zijn/haar eigen vermogen.

De vereffening en de verdeling van de onverdeelde goederen kan in der minne plaatsvinden. Indien de wettelijk samenwonenden het niet eens worden, maakt de notaris-vereffenaar, die voorafgaand door de familierechter wordt aangewezen, een verslag op. De partijen kunnen akkoord gaan met het ontwerp verslag van de notaris-vereffenaar. Indien niet, dienen ze bezwaar in te dienen tegen het ontwerp. De familierechter kan vervolgens in een vonnis de staat van vereffening met ontwerp van verdeling homologeren en de bezwaren afwijzen, of zij kan beslissen dat de bezwaren (al dan niet gedeeltelijk) gegrond zijn.

10 Welke procedure en documenten of informatie zijn gewoonlijk vereist voor de registratie van onroerende goederen?

Een overschrijving in het register van het bevoegde kantoor van de Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie is vereist door middel van een notariële akte.

■ Laatste update: 28/04/2025

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken EJM-contactpunten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. Het EJM en de Commissie aanvaarden geen enkele verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid voor informatie of gegevens in dit document of waarnaar in dit document wordt verwezen. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.